

Hu Ya Varmak

– KENAN KOÇ · 11 Temmuz 2020

Kuran-ı Kerim:“(38/71)’de Allah, kokuşmuş çamurdan bir insan yaratacağını söyler. “Onu tesviye ettiğim.” (38/75) ve “Yarattı ve tesviye etti.” (87/2) ayetlerinden anlaşıldığı üzere de, tesviye, yaratmadan sonra olur. Demek ki insan maddesi çamurdan yaratıldıktan sonra, bir de insan suretini alması, insanlık seviyesine gelmesi için bir müddet de tesviye edilmiş, bedeninin parçaları, kıvama gelmesi için düzeltilmiştir. Bu nedenle çeşitli ayetlerde, çeşitli yaratılış kademelerine işaret edilmiştir. (3/59) da topraktan, (23/12) de çamur hülasasından, (15/28) de kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan, yaratıldığı söylenmiştir.” “Ant olsun biz insanı pişmemiş çamurdan, değişmiş cıvık balçıktan (kuru bir çamurdan, yoluna girmiş, şekillendirilmiş bir balçıktan) yarattık.” (15/26) “Ve le kad halaknel insane min salsalim min hameim mesnun.”, “İnsanı kiremit gibi pişmiş çamurdan (vurulduğunda testi gibi ses çıkaran kuru bir balçıktan) yarattı.” (55/14) (“...Ben muhakkak çamurdan bir beşer yaratacağım”(38/71) sonra üzerinden uzun zamanlar geçtikçe kokuşan, vasfı değişen hame, ve bundan süzülüp alınan şeyler (tek hücreli yaratıklar) (“...Biz insanı çamurdan bir sülaleden (süzmeden) yarattık.”(23/12)), sonra hücrelerin bölünerek çoğalma, yani eşinin kendisinden yaratılması aşaması (“Sizi bir tek candan yarattı, ondan eşini yarattı.” (4/1)), daha sonra da eşeyli üreme aşaması (“O ikisinden birçok erkekler ve kadınlar yaratıp yeryüzüne yaydı.” (4/1))..

. Bu konuda diğer bazı ayetler şunlardır: “Oysa O sizi aşama aşama (türlü merhalelerden geçirerek) yarattı.” (71/14)), “Sizi bir çamurdan yaratan...” (6/2), “Ve O’nun ayetlerindedir ki, sizi topraktan yaratmıştır, sonra siz şimdi insansınız. (Yeryüzüne) yayılmaktasınız.” (30/20).

Görüldüğü gibi ayetler, özellikle insanın oluşumunda, gökten inme ani bir yaratmayı değil yeryüzünde vesilelere bağlı olarak gerçekleştirilen aşama aşama bir yaratmayı vurgular. “Sonra onu bambaşka bir yaratılışla inşa ettik” (23/14) ifadesince de, bambaşka bir ruhani yaradılış kazanmış, hatta ölümden sonra da bir hayata aday ve yolcu yapılmıştır.

“Biz bu dünyaya gelmeyiz. Bu dünyada oluşuruz. Yaprığın ağaçta oluşması gibi... Okyanusun dalgaları yaratması gibi... Evren, yaşamı, insanları yaratır. Her insan doğanın, tüm evrenin bir hareketi, kendine özgü bir ifadesidir.”

Kendiliğinden oluş; bizim tarafımızdan öyle algılandığı için (Görülen), fıtratımız (tabiatımız, oluş tarzımız, yaradılışımız) gereği bize öyle algılatırıldığı için, yani kendini öyle gösterdiği için (Görünendir).Canlılar âlemine baktığımızda ne görürüz? İnsanlar kendi irade ve güçleriyle hareket eder, ağaçlar kendiliğinden büyümeyebilir mi? Elbette canlı- cansız varlıklardan etkilenir, hatta yararlanırlar. Başka varlıklar da onlardan.

Örneğin; insan yaşam idamesini, başlıca kendi varlığı gibi organik, yani canlı kökenli olan besinlerden edinir. Ağaç ise inorganik olarak sınıflandırılan cansız dediğimiz varlıklardan; yani topraktan, sudan, güneşten edinir. Ama insan da, ağaç da aldıklarını işleyen, sindiren, enerjiye çeviren bir sisteme sahiptirler. Bu sistem de onlara, onları üreten atalarından miras olarak geçmiştir. Yani canlılık, ister başka

canlıları tüketsin, ister cansızlara dayansın, kendini türeterek sürüp gider.

Daha genel olarak canlı- cansız tüm varlıklara baktığımızda,; varlıkların, kendi yapılarından kaynaklanan bir var oluşla varlıklarını sürdürmekte olduklarını görürüz. Bu var oluş, başka varlıkların etkisiyle evrilip cevrilsede, 'varlıkların haricinde bir gizil etki olmasa da olur, varlıklar ve etkileşimleri, birbirlerini var kılmada yeter' gibi görünmektedir. Yani açıkça soracak olursak; örneğin su, soğukta donup sıcakta buharlaşırken tanrı tarafından mı yönetilmektedir? Yoksa doğası gereği ve çevresel etkenler nedeniyle mi böyle olmaktadır? Ya da bir bebek, ilk neden olarak anne ve babası sayesinde dünyaya gelmez mi? Başka bir gizil ve neden aramaya gerek var mıdır?

Maddenin halden hale geçişi, yaşamın kendini kotlayarak türetmesi, canlının oluşunu sürdürmesi ve gözlenen maddi varlıkların perde arkalarında atomların kesintisiz devinimleri, kendi kendilerine ve kendi gibilere dayanarak, kendiliğinden sürüp giden bir oluş sergilediklerini göstermez mi?

Muazzam ölçekteki bir evrenin sadece şu anda bile, her noktasındaki varlıkları dikkate aldığımızda bir 'sonsuz sayıda varlık' düşüncesine kapılırız. Hele şu anda olan tüm varlıkları daha da genellediğimiz de ; (yani gelmiş- geçmiş tüm maddi formları, tüm canlıları, tüm atomları, kısacası tüm var oluşları düşündüğümüzde) her şeye etki eden ve her oluşu tasarrufu altında tutan, dışarıdan, harici bir güç ve bilinci değil de varlıkta ki adeta özsel, içsel, örtülü bir gücü ve bu gücü kullanan gizil bir bilinçlilik halinin yansımaları görürüz. Bu görüş bizi, varlıklardan ayrı, evrenin dışından onları yaratan ve uzaktan kumandayla onları hareket ettiren Allah'a götürür.

Yüzüne vuruyordu Güneş , perdenin aralığından. Bir oraya, bir bu yana döndü yatağında. Rahat bırakmadı güneş'in gaddar ışığı. Açtı gözlerini sabah olunca. Perdenin kenarından süzülüyordu güneş içeriye hala. Dinlenmiş, düşünceleri berraklaşmıştı. Nefes alıp veriyordu işte, bu dünyada idi. Baktı sağına, soluna; yanında uyuyordu eşi tüm güzelliği ile melek gibi, başı yastıktı. Güzeldi yaşamak. Şükretti yaradanına ve bugününe. Kalktı büyük bir sevinçle, bir şarkı tutturdu şen şakrak. Yıkadı elini yüzünü; tuvaletini yaptı dünkü edepsizliklerine, rahatladı. "Oh be dünya varmış! " dedi.

Adam şeye baktı

Bir baştı bu.

Köpek şeye baktı

Bir taştı bu.

Şey kendine baktı

Ne baştı, ne de taştı...

Sanatkarının hayali gerçek etmesi

Sözde, varlığa dökmesiydi.

Taşa giydirilmiş bir hayaldi

Sonsuz Tek Var' da var

Bir dalgalanmadan ibaretti.

Bunu bildi

Benliđini ařtı
Kendinden geçti
Yokluđunda
Hiçliđin sonsuzluđuna aktı
O şimdi hiçliđinden Hu'ya varandı...